

1923 წ.

№69

№6-
საქართველოს
საბავშვო ჟურნალი

საბავშვო ჟურნალი

საბავშვო ჟურნალის გამომცემლობა.

ქართული

წელიწადი 80-XIX. № 6—7

ივნისი და ივლისი 1923 წ.

ზ ა ფ ხ უ ლ ი

შ ი ნ ა ა რ ხ ი:

1. ზაფხული სურათი	1
2. სუმბული, — ლექსი მიმკრალისა	3
3. ცელქი ნუნუ, — ცქვიტისა	4
4. ცელქა და ავტომობილი, — დანისა.	7
5. ჩემს სუსიანას, — ლექსი საფო მგელაძისა	12
6. ილიკო ნაკაშიძის ხსოვნას, — ივ. ელიაშვილისა	14
7. ნატვრა, — ლექსი შიო მღვიმელისა.	18
8. ჯადოსანი წყებლა, — პიესა ორ მოქმედებად, პროლოგით, თარგ. ნ. ნაკაშიძისა	20
9. თაგვი, ყვავი, კუ და შველი, — ოსმალ. ზღაპარი, თარგ. ილ. სიხარულიძისა	37
10. მწყერი, — პავლე საყვარელიძისა	45
11. ციცუნია, — სიმღერა. მუსიკა თამარ შავერზაშვილისა . 47	

სუმბული.

უჭუჭ თავებს
 ათავთავებს,
 ელიძება ირგულივ ეველას.
 თავეს მახრადლებს,
 ნაბავს თვალეებს:
 არ მოსწევიტო შენსა ღხენას!
 ჩემს ბაღჩაში,
 ვით ლურჯ ტბაში,
 ისატება მისი სახე.
 დილის მკრთალი ჰეთარის შუბი
 მის ტუჩზე თვლემს... მოდი ნახე!
 მიმკრალი.

ცელი ნუნუ.

სახლში ჯერაც არ დაწენარებულან. ნუნუს ბებია ცოცხით დაღუწილ ჩაის ჭურჭელს აგროვებს. ჭურჭლის ნამტვრევები სხვადასხვა სმაზე წკრიალობენ.

ბებერი დაგუბებულ ჩახრიალსავით ბუტბუტობს და აქანდაზზე უმტვერო ნაგავსა ჭკრებავს.

— აი, დასწეველოს დმერთმა! ეს რა არის, თქვენი ჭირიძე, ბავშია, თუ ალქაჯი?!... ლამის ეველაფერი დაგვიღუწოს, დაგვინგრიოს... ნეტავი მოგვედგე და აღარ ვიყო! ან ჩაბრით დავლიოთ, ან წეალი! ამ ჯოჯოხეთურ ეამს ერთი ჯამიც კი არსად დაგვიუნა ამ სამაგელმა, ამანა!

ნუნუმ იცის, რომ იმაზე ჯავრობენ, სადღაც კუთხეში მიმჯდარა, ჰირისასე კუთხეში მიუძალავს და სულგანაბული ზის.

ნუნუმ მხოლოდ ექვსი თვეა, რაც ფესი აიღვა, მაგრამ ამ ხნის განმავლობაში მართლაც რომ მთელი ოჯახი აიკლო.

მაგრამ ვისი ბრალია? ნუნუს გარედ ეოფნა ძლიერ უგვარს, დედის სახელთან ერთად მან მზის სახელიც უცებ ისწავლა,

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

რადგან მზე ძლიერ უგეზარს, ძლიერ... როცა მზეს სედავს, თქვე-
ნივით ფრთხილობს, ჭეიზინობს, დახტის, — ზაწია თითით
ზევით აწეული უცქერის და ჭეივილით გაიძახის: „დედა
მზე! დედა, მზე!“..

მაგრამ ნუნუს გარედ არ უშვებენ. მას წითელა სჭირდა
ამ შემდეგ სშირად ავადა ხდება. ხან ება უსივდება, ხან ღამ-
ღამობით სიცხეს ამღვებს და ახველებს. ამ გაციებას კი დედა
იმას აწერს, რომ ნუნუ სშირად ერთი ზათქით და ბრახუნით
უცებ კარებს გამოადებს და უქუდოდ და უზალტოდ გარედ
ტყუიანავით გარბის. შეიქნება ერთი ჭეივილი და სისხარული,
მაგრამ ამ დროს ნუნუს ვინმე გაჯავრებით უკან დაედევნება
და მისი წუთიერი სისხარული ფეხების ქნევად და ღრიალად
გადაიქცევა. დიდი ხანი არაა, რაც მამამ კარებს სახელდა-
სელო გადმოსარაზი გაუკეთა და ნუნუ სახლში ტუსადივით
მოემწევა.

ამას შემდეგ სახლში ბევრი დავიდარაბა დატრიალდა.

საათი ისე არ გავა, რომ გულგახეთქილი ბებრის „უი, ჩემ თვალებს“ არ გაისმას.

აი, დღესაც, დილა ადრიან, ბებია და დედა სამხარეულოში გავიდენ, მაძა ზურის საუიდლად იუო წასული, ნუნუ საწოლის გვერდით ხის კვერცხებითა და წუმწუმის კოლოფებით ერთობოდა.

სასლში სიწენარე რომ ჩამოვარდა, მან აქეთ-იქით მიმოიხედა და სუფრა გადაშლილ მაგიდაზე ჭურჭელი და მაქარი შეაძინა. უცებ წამოხტა, მაგიდას სან აქედან მოუარა, სან იქიდან, ქანდარაზე შესასტომ ქათამივით კისერი მრავალ ნაირად გაიძაბ-გამოიძაბა, მაგრამ მაგიდას მაინც უფრ შესწვდა.

დიდი ხენეშა და დავიჯარაბა დასჭირდა, მაგრამ ვერც ტახტზე აცოცდა, ბოლოს მაგიდას ერთსელ კბდე შემოუარა და ერთ კუთხესთან გაჩერდა. ქურდულად აქეთ-იქით მიმოიხედა და სუფრის ბოლოს ხელი ნელა წაავლო...

მაგიდას ნაპირიდან ჭიქამ ნუნუს შემოდან წკრიალა თვალებით გადმოხედა...

ნუნუ სისარულთი გამტერდა.

მაშ მაქარიც მალე გადმოსცინებს... ის ისეთი კეთილია, ისეთი ტკბილია, რომ იქნება პირსაც ჩამობრძანდეს...

ნუნუმ სუფრის კუნჭულს უფრო მაგრად ჩაბღუჯა ხელი, ერთი ღონივრად, სწრაფად გადმოითრია და...

სასლი აივსო წკრიალით, ხმაურობით, გრიალით.

ნუნუ შეკრთა და განზე გავარდა.

სასლის კარებში გულგახეთქილნი და შიშისაგან თვალებდატყეპილი დედა და ბებია თაფ-პირის მტკრევით შემოცვინდნ.

ცელქა და ავტომობილი.

სელქა, ცელქა, შენი ჭირიმე, შესედე, რა ღამაში, მწვანე ბაღასია! უეურე, რამდენი გვირღილებია! აი, დიდი გვირილა, შესედე, რა ნაირია! ერთი, ორი, სამი... სულ ცამეტია. აბა, უსუნე... უჰ, შე ცელქო, შენა! რად შემიჭამე, რად? რა მივუტანო ახლა დედას?—ასე ელაპარაკებოდა 12 წლის მათია თავის ცხენს, რომელიც ორი საათია, რაც გამოეყვანა საჯინიბოდან საბაღასოდ.

ცელქაც (ასე ერქვა ცხენს) თითქოს მიხვდა თავის დანაშაულს, თავი გვერდზე დახარა და ბოდბის ნიშნად დაიჭიხვინა. მათიამ ქოჩორზე სტაცა ხელი და ერთი-ორჯერ თავისკენ გამოსწია. ეს ძალიან ესიამოვნა ცელქას. მას უეუარდა მათია იპიტომ, რომ მას არაოდეს არ ავიწყდებოდა ცელქასათვის დროზე მიეტანა საჭმელი ან წყალი, მეორე—სულ მუდამ ეალერებოდა. აი, ახლაც გამოიყვანა საბაღასოდ, როდესაც მას სახლში ამხანაგები სიხარულით ელოდნენ სათამაშოდ. აგერ 3 წელიწადი იქნება, რაც მასზე მარტო მათია ჯდებოდა და ერთად დასეირნობდნენ. ისიც ახსოვს, როდესაც მათიამ ნაღრმობი ფეხი მოურჩინა. „რა

გულგუთილია მათია! როცა ავად იყო, მასთან იწვა საჯინობოში და თევს ევლებოდა, როგორც დედა შვილს. მართალია, ერთსულ რაღაცაზე გაბრახებულმა მათიამ წკეპლა გადაჭკრა, მაგრამ, სამაგიეროდ მათია მთელი ორი დღე ნანობდა და საბოდიშოდ იმდენი საჭმელი მოჰქონდა, რომ ცელქა ვეწც კი ასწრებდა მის შუკმას. რამდენჯერ მაქარი მოუტანია, თავის წილს ივლებდა და მისთვის მოჰქონდა. ისიც ახსოვს ცელქას, თუ რამდენს ეხვეწებოდა მათია თავის მამას, არ გაევიდა ცელქა და მამამაც შეასრულა მათიას შუდარა.

— აბა, ცელქა, ახლა ცოტას გავისეირნებთ, კარგი? დამაცალე, რა არის, რას ეძმაკობ! ხვალ აღარ წამოგიყვან, აი, იცოდე!—ცელქა თითქოს მახვდა მათიას სიტყვებს. წენარა დადგა და, როდესაც მათია შეახტა ზურგზე, გაჭკურცხლა მინდორში.

— ჰაუ, ჰაუ! უფრო მარდად, უფრო ჩქარა, ჩემო ცელქა! უფრო! უფრო! ჰაუ, ჰაუ! აი ასე! მოიცა, ეს რა არის? შეხე, ცელქა, ეს ავტომობილია? შეხე, მამა! მამიკო, მამა! ჩქარა, ჰაუ!—მიახჩარებდა მათია ცელქას.

ცელქამ მოუჩქარა და კზაც გადაუჭრა ავტომობილს. ავტომობილი გაჩერდა.

— მამიკო, მამიკო! რატომ ჩამოდი ასეადრე? დედამ სთქვა, რომ შენ მსოფლიო ერთი თვის შემდეგ ჩამოსვალ. ჩემო მამიკო, ჩემო! რა ჩამოდიტან?

— მოიცა, შვილო, მოიცა, შენ არც კი მაცლი, რომ ხეივანიდან გაკოცო.—შემდეგ მამა მიუბრუნდა მოყვრს—აბა, წავიდეთ!

ავტომობილი ამუშავდა და სისწრაფით გაეშურა სოფლისაკენ.

იმ დღეს ბევრი იმხიარულა ჩვენმა მათიამ, ბევრი ასალი ამბავი გაიგო და ბევრი ტკბილეულობა მიირთვა.

ცელქა? ცელქა კი რას აკეთებდა ამ დროს? დავიწყები იქიდან, როდესაც მათია ავტომობილში შესტა.

— რატომ არ შემომხედა მათიას მამამ? ალბათ ძალიან უხარია შეილთან შესვედრა... მაგრამ მათიამ კი, მათიამ?... არაფერი უთხრა! დასტოვა ცელქა მარტო! თავჩაქინდრული, ნელი ნაბიჯით გაეშურა შინისაკენ. ნელა შევიდა საჯინბოში და ფიქრებს მიეცა: „რა სმაგელია, რა ტლანქია ეს ავტომობილი, როგორ სმაურობს. სანდასან როგორ უშნოდ დაიუვირებს სოღმე — „ოოო, ოოო!“ ერთგვარად, ერთ ხმაზე... ცხენი არაოდეს არ დაიუვირებს აგრე. ცხენის ვვირილი სულ სხვანაირია: როცა უხარია, ჭიხვინებს, როცა საფრთხე მოეღის, ფრუტუნებს, ავტომობილი კი ერთგვარად ღრიალობს. ის ვერ გრძნობს ვერც სიხარულს, ვერც სიბრაზეს, ვერც საფრთხეს, მაშასადამე მას გრძნობა არა აქვს. ჩანს, ის არ ეკუთვნის სუდღგმულებს. ეს კი მართალია, რომ ბოლოს და ბოლოს, თუ ავტომობილები გამძაფლდა, მაშინ სომ სულ გავთავისუფლდებით. ტყეში და მინდორში თავისუფლად ვინაჯარდებით...

რატომ არ მოაქვს მათიას ქერი?

უკვე ბნელდება... ძალიან მოშივდა ცელქას... ნუთუ სულ და ვავიწყდი მათიას! მთელი დღეა, არ შემოუხედავს მათიას. ახლა მას უფრო მეტი სიხარული აქვს, ვიდრე ცელქასთან ეოფნა. ახლა მათიას ცელქა აღარ სჭირია, ის ავტომობილში ჩაჯდება და ისეირნებს... მე კი, მე... და ცელქამ თავი ჩაქინდრა, ასე გეგონებოდა სატირლად ემზადებო.

— ცელქა, ცელქიკო, უკაცრავად! საწვალე, სულ დამავიწყდა, სულ. მაპატიე, აღარ ვიზამ. აი, მაქარი ჭამე!.. რატომ

არა სჭამ? შენ გიტირია? მეტად აღარ ვიზამ. საწყვადი ცელქა!
აი, სორბადიც! მაპატრე? აი, რა კარგი ხარ. აი, ეოჩად! სამაგი-
ეროდ სვალ სულ შენთან ვიქნები. მამასაც მოვიყვან. ჭამე,
ჭამე, გენაცვალე! ასე, ასე ჩემო კარგო!

— მათია, მათია! — მოისმა მათიას დედის სმა.

— მოვდივარ, დედიკო, მოვდივარ! — მათია მივარდა ცელ-
ქას და აკოცა ნესტოებსა და თვალს შუა, მერე უური გადა-
უწია და ჩასხურჩულა: — იცი, ცელქა, მე ავტომობილი აღარ
მიყვარს, შენ უფრო კარგი ხარ.

ჩიდეკ აკოცა და საჯინიბოდან გავარდა.

ნახევარ საათს შემდეგ მათიას სახლში და ცელქას სა-
ჯინიბოში მაგრა ემინათ.

დანი.

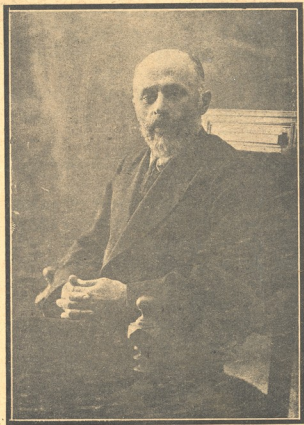

ჩემს სუსანას.

იშპრად გხედავ, გულში მეკვრი,
 და აღერსი შენი წმინდა
 სულით ძალხენს, დამტიტინებს,
 დედა მიუვარს, დედა მინდა!
 რა თვალს ვახელ, გონს მოვდივარ,
 ძავი ფიქრი სისხლს მიუინავს:
 შენი სუნთქვა აღარ მესმის...
 ჩემთან ახლოს აღარ გმინავს!..
 იქნება შენს ჰატარა გულს
 აწუსებდეს რამე სევდა?
 ნუ მოიწვენ უჩემობით,
 გენაცვალოს შენი დედა!
 მოვრჩები და ჩქარა მოვალ,
 შენთვის ვიკრებ ღონეს, ძალას...
 ჩამოგიტან წითელ ბურთებს
 და ლურჯთვალა დედოფალს.

საფო მგელაძე.

ილიკო ნაკაშიძე
დაიბადა 1866 წ., გარდაიცვალა 1923 წ. 26 მაისს.

ილიკო ნაკაშიძის ხსოვნას.

„ნაკადული“-ს მკითხველს ეველას კარგად უნდა ახსოვდეს მისი სახელი, იმიტომ რომ ის ხშირად სწერდა ამჟღერ-ნალში. ზოგჯერ აწერდა თავის სახელსა და გვარს და ბევრ-ჯერ კი არ აწერდა. ზოლო უმთავრესად ილიკო იმიტომ უნდა გვახსოვდეს, რომ ის იყო დიდი მეგობარი მოზარდი თაობისა. ილიკო იყო სიუვარულის განსახიერება. იმას უეუარდა არა თუ ადამიანი, არამედ ეველა ის, ვისაც კი სიცოცხლის ნიშან-წყალი აბადია. მწერი რა არის, ჭიანჭველა, ისიც კი უეუარდა ილიკოს და, რითაც შეეძლო, მუდამ მუარ-ველობას უწევდა და სასურველად გულს უხსნიდა. ადამიანი ხომ რა სათქმელია!

ილიკო, საზოგადოდ, ეოველისავე ძალმომრეობის წინა-აღმდეგი იყო მთელი თავისი არსებით.

ჩემს დღეში არ დამავიწყდება ერთი ამბავი: ბავშები ჰე-ჰელებს დასდევდენ, იჭერდენ კოლექციისათვის.

მიდის ილიკო მათთან და გაუბამს საუბარს.

— რისთვის იჭერთ ამ შვენეორ ქმნილებებს, რატომ უსპობთ სიცოცხლეს?

— კოლექციისათვის.

— მერე არ გეგბრებოდათ?

— რატომ უნდა გეგბრებოდეს, როცა ეველანი იჭერენ?

— იმიტომ, ჩემო მეგობრებო, რომ ზეჟელასაც ისევე სწეურია სიცოცხლე, როგორც თქვენ, იმასაც ისე უფეარს ევაგილები, სუფთა ჭაერი, მზის მუქი და მთელი ბუნება, როგორც თქვენ.

— იმას სომ გრძნობა და ჭკუა-გონება არა აქვს ჩვენ-სავით?

— რატომაც არა. გრძნობაცა აქვს და ჭკუა-გონებაც.

— კარგი, და ჩვენ სომ მას არ ვაწვადლებთ, ერთბაშად ვუბძირავთ გულს მასათით.

— თქვენც რომ ვინმემ აგრეთვე გაგიბძიროთ გული მასათით, მაშინ რას იტეოდით?

— არ შეიძლება, ჩვენ ადამიანები ვართ.

— ჭო და ისევე არ შეიძლება მწერისა და ცხოველის მოგვლაც...

ბევრი ამგვარი უამბო ილიკომ თავის ასალ მეგობრებს, ბევრი სსვა საინტერესო ამბებიც მოუევა, დაიშკობრა და დაარწმუნა, რომ მკვლელობა სასოგადოდ სასიზღრობა და ეულურობა არისო.

ბავშებმაც ჰირობა მისცეს, ამას იქით მკვლელობას აღარ ჩავიდენტო და ცქრიალ-კისკისით წავიდ-წამოვიდენ.

ილიკო სამდვილი უტტკარი იუო. მუდამ დაფრინავდა და სასრდოს ეძებდა. მერე იცით, რა იუო მისი სასრდო? ბავ-

შებთან საუბარი, მათი გონივრული გართობა. ასეთ შემთხვევაში თვით ილიკოც ბავში იყო. სრულ ბავშვის ენით, გულუბრვეილობითა და სიმარტივით იყო დაჯილდოებული და ამიტომაც მას ბავშვები ზირველს დანახვაზედვე ეთვისებოდნენ და, გაიცნობდნენ თუ არა, მისი მოძორება აღარ უნდოდათ.

სალამურიც კი მუდამ ჯიბეში ჰქონდა ილიკოს ბავშვების გასართობად. ამოიღებდა უბის ჯიბიდან სალამურს, გამოაღებინებდა მშობლიურ მეკნესარ ჰანკებს და თან სამხიარულოსაც მიაუოლებდა. შემდეგ ბავშვების თამაშობაში ჩაერთოდა და, რომ ჭადაზა არა, თვითონაც ბავში გეგონებოდათ, ისეთი აღტაცებით იზიარებდა ბავშვების სიხარულს. ამასთან ჩვენი ილიკო ფრიად განათლებული კაცი იყო. იგი ეველასათვის სასიამოვნო ადამიანი იყო და მასთან დიდად საინტერესო. მას მხოლოდ ის სწავლა-მოძღვრება მიეჩნდა, რომელიც ადამიანისთვის უშუალოდ სასარგებლოა. ისეთს ცოდნას მისდევდა, რომელიც დღესვე გამოსაყენებელია ადამიანის ცხოვრების გასაუმჯობესებლად.

მასწავლებელთა წრეში, ისე როგორც ეოვლისავე დარკის მოღვაწეთა წრეში, ისეთივე გულუბრვეილო, მომხადებულო და დაუდალავი მქადაგებელი იყო საერთო სიყვარულისა და სიბრალულისა, როგორც ბავშვთა კრებაში. ამ სიყვარულს ილიკო ემსახურებოდა წერითაც და ზეპირი სიტყვითაც და, აი, ასეთი მეგობარ-მოჭირნახულე და ჰქარგა ჩვენმა ზატარა ერმა.

ხოლო ილიკოს სული, მისი საუოველთაო სიყვარულსიბრალულის სადა მოძღვრება მუდამ ცოცხალი იქნება ჩვენში და მუდამ მოგვაგონებს მის ტკბილს ენასა და კალამს.

თუმცა, საზოგადოდ, იშვიათია ისეთი ადამიანი, რომელსაც მეგობრებთან ერთად შტერიც არა ჰქვავდეს, მაგრამ ილიკო სწორედ ასეთი ადამიანი იყო. ასეთი იყო იმიტომ, რომ ის თავის დღეში ადამიანზე არც ფიქრობდა ცუდად და არც ამბობდა. ეველას ახდილისა და მოსიუვარულე გულით ეგებებოდა და თვით ზნეობრივად დაცემულ კაცის გულშიც გულმოდგინედ ეძებდა ისეთ კუნჭულს, სადაც ოდნავ მაინც ბეუტავდა სიუვარულ-სიბრალულის ნაპერწკალი. აქ ის დასჯილობდა ნებისმიერ ოსტატის ნიჭითა და მოხერხებით ახდენდა სასწაულს: ზნეობრივად გადაგვარებულ ადამიანს უღვიძებდა კეთილშობილ გრძნობებს. ამიტომ ილიკოს ხსენება მხოლოდ და მარტო ბრწყინვალეა.

მისი მოსიუვარულე გული ჩვენ გულთან არის გადამბული, მისი კეთილშობილი გრძნობები ჩვენს გრძნობებშია ჩაქსოვილი.

ამიტომაც არის ილიკო ნაკაშიძე უკვდავი და მისი ხსოვნა საზეიმო.

მივდივით, მაშასადამე, მის სიუვარულ-სიბრალულის უკვდავ მოძღვრებას, სამუდამოდ ამოვიფხვრათ გულიდან შური, მტრობა, შეუბრალებლობა და ეოველგვარი სიბოროტე და ამით საუკეთესო მეგობარს ავუგებთ ჩვენს ილიკოს ძვირფას ხსოვნას.

ივანე ელიაშვილი.

ნ ა ტ ვ რ ა.

(ლიდია კახეთელიძის ხსოვნას).

ნეტამც კი ია ლამაზი
ადრე მოსული ველადა
არა ჰგნებოდეს, ქრებოდეს
მოულოდნელად, სელადა,

ნეტამც კი ია ნაზარდი
სათუთად მწვანე ველზედა
დიდხანს რჩებოდეს, ტკბებოდეს
მზისგან ჩამოშლილ ქსელზედა.

ნეტამც კი... მაგრამ ჩემს ნატვრას
და გულის უკედავ სურვილსა
ეურს არვინ უგდებს არასდროს
და არც ვინ მიკლავს წეურვილსა:

რომ ერთხელ მაინც მადიროსონ
ია გაშლილი ველზედა,
ბოლომდის დარჩენილიყოს
მშობლის გულსა და მკერდზედა.

ასე მოუყევე ველ-მინდვრებს,
გულმაც იკვნესა, იომა,
და მაინც მათგან მოგართვა
ეს ია მია შიომა.

მე კი არ მომიწუვეტია,
გულით გამოძევა თავადა,
რომ შენს საფლავზე აევაფდეს
ისევ შენს მოსართავადა.

მიიღე. ჩემო კეთილო,
ია მოსული მაცველადა,
ტოლები სსსისარულოდ,
არა გულდასაწყელად.

შიო მღვიმელი,

„ჯადოსანი წიგნა“

ორმოქმედებიანი პიესა პროლოგით.

მ რ მ კ მ ე ღ ნ ი:

პროლოგისა.

პიესის

1. თეატრის დამლაგებელი
2. წალის მწმენდელი
3. თხილის გამყიდ. ბიჭი.
4. მოწაფე ვაჟი.
5. მოწაფე ქალი.
6. თეატრის რეჟისორი.

1. თედო—12 წლის ბიჭი!
2. ბებია.
3. დეიდა.
4. მეზობელი, ხანში შესუ-
ლი კაცი.
5. მართა, მეზობლის ქალი,
10 წლის.
6. ნათესავი კაცი.
7. წაღებიანი კატა.
8. ინდოელი.
9. ყაჩაღი ოსმალო.
10. შიკრიკები.

წარმოდგენის წინ პროლოგი

(შეჰოლის თეატრის დამლაგებელი, ხელში ცოცხი უჭირავს):

დამლაგებელი

(პვეის სცენას). კიდეც საბავშო წარ-
მოდგენაა! რა გამოიგონეს ეს ყოველ კვირას
ბავშებისათვის წარმოდგენის გამართვა! უწინ
წელიწადში ერთხელ თუ გავმართავდით სა-
აღდგომოდ, ან ყველიერში, და მაშინაც იმ-
დენ დავიდარაბას იწვევდა, რომ . უჰ! უბი-
ლეთოდ მოდიან, სკამებს აურევ-დაურევენ,
ნაგავს ჰყრიან, ხმაურობენ, (ემუქრება ხალხს

ცოცხით). მე თქვენ გაყურებინებთ სეირს, დაუდგრომლებო! რა ამბავია, რომ გათენებამდი მოგიყრიათ თავი? წარმოდგენა ჯერ კიდევ როდის დაიწყება, და თქვენ უკვე მოსულხართ!

(შემოდის პატარა წალის მწმენდელი ბიჭი, თან სკამი, ჩოთქები და ვაქსი მოაქვს).

შენ, ეი, თხუზნია, სად მოდიხარ? მუსტაფამ სთქვა, წარმოდგენა იქნებაო და სანახავად მოვედი.

ბილეთი გაქვს?

ორი ბილეთი მაქვს.

(უყურებს ბილეთებს) გაქვს მაგრამ ორივე ძველია.

ძველი რად იქნება, ახალია; გასულ კვირას თეატრთან ავკრიფე.

ჰო და კარგი. მე რა მენალელება, მხოლოდ უფრთხილდი, მებილეთეებმა არ გაგადონ... სცენაზე რაღად ამოსულხარ, ხალხში ვერ დაჯექი?

აქ უფრო კარგად ჩანს.

აქ სად უნდა დაჯდე!

მე ჩემი სკამი მაქვს. (სდგამს სკამს და ჯდება).

შენ, მგონია, ჩოთქებიც მოგიტანია. აბა, აქ რად გინდა?

წაღებს გავუწმენდ ხალხს. ყველას ქუჩიანი ფეხსაცმელები აცვია. სადილის ფულს ვიშოვი.

(იციინის) ოჰო, რა ყოჩაღი ყოფილა! წარმოდგენის ნახვაც უნდა და სადილისათვის ფულის შოვნაც.

თხილი, მოხალულო თხილი!

ეს კიდევ ვილა მობრძანდა! თხილის სცენაზე გაყიდვა? ორმოცი წელიწადია თე-

დამლაგებელი.

წალის მწმენდელი.

დამლაგებელი.

წალის მწმენდ.

დამლაგებელი.

წალის მწმენდ.

დამლაგებელი.

წალის მწმენდ.

დამლაგებელი

წალის მწმენდ.

დამლაგებელი

წალის მწმენდ.

დამლაგებელი

ბ ი ჯ ი

დამლაგებელი

ატრში ვმუშაობ და ამისთანა უწყისობა ჯერ არ მინახავს.

ბ ი ჭ ი

დამლაგებელი

თხილი იყიდეთ, თხილი!

მე შენ გაჩვენებ აქ თხილის გაყიდვას! (აგდებს) წადი, აქედან დაიქარგე!

(ბიჭი გარბის კულისების ერთი მხრიდან და გამოჩნდება მეორე მხრიდან).

ბ ი ჭ ი

დამლაგებელი

(ხალხს) ეი, ბავშვბო, თხილი, მოხალული თხილი! 'შვენიერი თხილი ვის უნდა?

(მისდევს ბიჭს სცენაზე. ბიჭი მირბის. შეჰმოდრან მოწაფეები: ვაჟი და ქალი). რა ამბავია, რომ ყველანი სცენაზე მოდიხართ? განა ცოტაა აღგილი ღარბაზში?

მოწაფე ვაჟი

ნება მოგვეცით დავრჩეთ აქ. წარმოდგენის დროს ჩუმად ვიჯდომებით, არავის არ შევაწუხებთ.

მოსწ. ქალი.

ნება მოგვეცით ერთხელ მაინც დავრჩეთ აქ. სცენაზე ისე საინტერესოა. ნუ თუ გაგვაგდებთ აქედან?

დამლაგებელი.

სცენაზე ხომ მარტო მსახიობებია წარმოდგენის დროს, და გარეშე ხალხის შემოსვლა სასტიკად აკრძალულია.

მოსწ. ქალი.

რატომ? ჩვენ მსახიობებს დავებმარებით, სადმე გაგზავნა თუ დასჭირდათ ვისიმე, ან დამახება.

მოსწ. ვაჟი.

მე ელექტრონის გასწორება ვიცი, თუ სინათლე ჩაქრა.

დამლაგებელი.

(იციინის) ჩემთვის სულერთია, თუ გინდათ — დარჩით, მხოლოდ რეჟისორი უსათუოდ გაგაგდებთ: იმას ამისთანობა არ უყვარს. (მიდის).

მოსწ. ვაჟი.

(იყურება ფარდის უკან). აბა, შეხედე, ყველაფერი მზად არის.

მოსწ. ქალი.

აჰ, რა 'შვენიერი ოთახია! (ორივე იყურება ფარდის უკან.).

წალის მწმენდელი

(მღერის ლექსი).

ქუჩის პირად დაბალ სკამზე
 ვზივარ თავდახრილი
 და ვუცქერი ყველას ფეხზე
 მუდამ მოწყენილი.

ტუკ. •ტუკ...აქეთ მოიხედეთ—
 გაგიწმინდოთ წალა!

აგერ კაცი მძიმე ტვირთით
 ტრამვაიში ჯდება,
 ველარ ასწრებს, და ტრამვაი
 ცხვირ წინ გაუსხლტება.

აბა, ჩემთან, ჩემთან, რაღა!—

გაგიწმინდოთ წალა.

აგერ სიმწრით დედაკაცი
 ტომრით ფქვილს მოათრევს:
 ველარ ამჩნევს საცოდავი,
 გზა და გზა რომ აბნევს.

თუ გწამთ ღმერთი—მოიხედეთ—
 გაგიწმინდოთ წალა.

იქ, კუთხეში, ვიღაც ბიჭმა
 ქისა მოიპარა...

გაუგეს და დაუსტვინეს,
 ველარ გაიპარა....

ჰე, შეჩერდით, სად გარბიხართ?—
 გაგიწმინდოთ წალა.

აგერ სახლს ცეცხლი გაუჩნდა,
 ალბი აპრიალდა.

წყალი, წყალი!—იძახიან,
 ეზო აწრიალდა.....

თქვენ რად გარბით? მოიხედეთ,—
 გაგიწმინდოთ წალა.

დიდ ქუჩაზე მენახშირე
 ურმით არ გაუშვებს;
 სწყინს, გაჯავრდა, ილანძღება,
 სიტყვებს ისვრის უშვერს....

საქართველო
საქართველო

ტუკ...ტუკ...ტუკ...ტუკ. აქვს გვერდი
მო, გავწმინდოთ წაღა.

(შემორბის თხილის გამყიდველი ბიჭი).

ბიჭი.

თხილი, მოხალული თხილი!

მოსწ. ვაჟი.

მოიტა აქ ორი ჯამი, ამ ჯრბეში და ამ
ჯრბეშიც.

მოსწ. ქალი.

თეატრში თხილის ჰამა გაგონილა!?

ბიჭი.

თქვენ, პატარა ქალბატონო, შოკოლა-
დის კანფეტები გნებავთ? უკაცრავად, ბო-
ლიშს ვიხდი, შინ დამავიწყდა.

წალის მწმენდ.

მართალს ამბობს: აქ არ შეიძლება თხი-
ლის ჰამა, — უწყსოებაა.

მოსწ. ვაჟი.

აბა, რას ჩამაცივდით ყველანი?! აქ ხომ
არ დავეყრი, შესანახავად ვიყიდე. (მოწაფე
ქალს) კარგი, ნუ ჯაფრობ, ერთად დავსხდეთ!
აქედან კარგად დავინახავთ. (სხდებიან ია-
ტაკზე, წალის მწმენდელთან).

ბიჭი.

(ჯდება იმათ გვერდით). ჩქარა დაიწყე-
ბენ ნეტავი წარმოდგენას?

მოსწ. ვაჟი.

თეატრში ყოველთვის დიდხანს უნდა
იცადო. მსახიობებმა წვერები უნდა დაიწე-
ბონ და ეს ისე ადვილი კი არაა.

მოსწ. ქალი

განა იმათ ნამდვილი წვერები არა აქვთ?

მოსწ. ვაჟი.

(იციინის). აბა, ეს რაღა თეატრი იქნე-
ბოდა, რომ მსახიობებს ნამდვილი წვერები
ჰქონებოდათ! მსახიობებს არაფერი არა აქვთ
ნამდვილი. თმის მაგივრად იმათ პარიკები
აქვთ, ცხვირებიც დაწებებული.

ბიჭი.

თვალებიც არა აქვთ ნამდვილი?

მოსწ. ვაჟი.

თვალები, მგონია, ნამდვილი აქვთ.

წალის მწმენდ.

ხალხი გაცუდლუტდა, მაყურებლებს
ატყუებენ.

მოსწ. ვაჟი.

არა, კი არ ატყუებენ, განგებ იქცევიან
ასე, თეატრში ყველაფერს განგებ აკეთებენ.

ერეკლესი
საქართველო

მოსწ. ქალი.

როგორ თუ განგებ? როდესაც კვდებოდა
განა ნამდვილად არა კვდებოდა?

ბიჭი.

ეჰ, რას ამბობს. მართლა რომ კვდებოდა, განა მსახიობები საყოფი იქნებოდა! აი, აქ ერთი გრძელ ცხვირა მსახიობი, მგონია, თეატრში ყოველ საღამოს კვდება, დილით კი მუდამ ქუჩაში ვხვდები. ჩვენს პირდაპირ ცხოვრობს.

წალის მწმენდ.

მე მიყვარს, როცა თეატრში კაცს ჰკლავენ. ხანჯალს გაჰკრავენ და გოგრა გაგორდება.

(შემოდის რეჟისორი)

რეჟისორი.

ეს რა ამბავია, რატომა ხართ აქ? დაიკარგეთ აქედან! (სცენის იქით). აბა, ჩქარა! დროა დავიწყოთ. ნახევარი საათი დავიგვიანეთ. აბა, აიბარგეთ, ჩქარა!

წალის მწმენდ.

დაიცა, ნუ ჯავრობ! გინდა, წალებს გაგიწმენდ, ჭუჭყიანი გაქვს. მერე მადლობასაც მეტყვი. შუშასავით გაგიპრიალო!

რეჟისორი.

(იყურება წალებზე). მაშ, კარგი, გამიწმინდე, წალები მართლა ჭუჭყიანი მაქვს. დრო არა მაქვს, ველარ მოვიცალე (უყურებს საათს). ჯერ არც ისე გვიანაა. ათ წუთს კიდევ მოიცდიან, არა უშავს.

(წალ. მწმენდ. გაცხარებით უწმენდს წალებს).

რეჟისორი.

ძალიან კარგად სწმენდ, ყოჩაღ!

წალის მწმენდ.

ღიაღ, მე კარგადა ვსწმენდ. რა უნდა წარმოადგინოთ?

რეჟისორი.

შენ რა გინდა, რომ წარმოვადგინო?

წალის მწმენდ.

მე ყაჩაღები მიყვარს, როგორც ზღაპრის სელიამია—ჩალმითა და ხანჯლით.

რეჟისორი.

კარგი, ყაჩაღები იქნებიან.

მოსწ. ვაჟი.

ჩემი აზრით, უფრო საინტერესოა წი-

თელკანიანი ინდოელები, როგორც ფენიმორ კუპერის წიგნშია აწერილი.

რეჟისორი.

მოსწ. ქალი.

კარგი, ინდოელებიც იქნებიან.

მე კი უფრო ჯადოსნური ზღაპრები მიყვარს: აი, მაგალითად, წაღებიანი კატა, მეწისქვილე რომ მარკიზ კარაბასად გადააქცია.

რეჟისორი.

კარგი, წაღებიანი კატაც იქნება. (ბავშვები განცვიფრდებიან).

თხილის გამ. ბიჭი.

მე რომ მკითხოთ, ზღაპრები არაფრად არ ვარგა. მე მიყვარს ნამდვილი ხალხის ნახვა თეატრში. ისეთების, რომლებიც ჩაის სვამენ, სტუმრად დადიან, თითქოს შენს ამბავს გელაპარაკებიან.

რეჟისორი.

კარგი, ნამდვილი ხალხიც იქნება. (წადის მწმენდავს). აბა, მადლობელი ვარ, წაღები რომ გამიწმინდე. ახლა კი, ბავშვებო, წადით აქედან! აბა, ჩქარა აიბარგეთ! ამ წუთში ფარდა აიხდება. (მიდის კულისებში. ბავშვები მიჰყვებიან.)

ბავშვები.

რეჟისორი.

ამ წარმოდგენას რა სახელი ერქმევა?

(მეჩერდება) ამ წარმოდგენას ერქმევა „ჯადოსანი წეპლა“. ორ მოქმედებიანი ზღაპარია. მეტი თქვენთან სალაპარაკოდ აღარა მცალია. გასწით კულისებს უკან! დარეკეთ! ასწიეთ ფარდა!

(ფარდა აიწევა)

მოქმედება I-ლი.

უბრალოდ მოწყობილი ოთახია. შუაზე მაგიდა დგას. მაგიდაზე ყავადანი, ფინჯნები და ფუნთუშები აწყვია.

ბებია და ნათესავი

ნათესავი

სალამო მშვიდობისა, ქალბატონო! მოგილოცავთ თქვენი შვილიშვილის დაბადე-

ბის დღეს! იმედი მაქვს, რომ როდისმე ცნობილი მეცნიერი შეიქნება.

ბეზია.

გმადლობთ, ბატონო! მხოლოდ სად მეცნიერება და სად ჩემი თედო, გაკვეთილებსაც კი არ სწავლობს, სულ ავაზაკებისა და ველურების ამბებს კითხულობს.

ნათესავი

ნუ შიშობთ, ქალბატონო, თედოსათვის! ფანტაზია ნამდვილი ნიშანია ცნობის მოყვარეობისა. აი, მე წიგნი მოვუტანე თქვენს თედოს. ამ წიგნში, მართალია, ველურების ცხოვრება არ არის აწერილი, მაგრამ შიგ ბუნების მოვლენათა უდიდესი სასწაულებია შეკრებილი. ამ წიგნს ჰქვია „ბოტანიკურ ბაღში გასეირნება, ანუ ჰერბარის შესადგენი სახელმძღვანელო“.

ბეზია.

დაბრძანდით, ბატონო! ყავა და ფუნთუში მიირთვით!

ნათესავი.

დიდი სიამოვნებით! თქვენი ნამცხვრები განთქმულია ჩვენს ქალაქში (ჯდება სვამს ყავას, შემოდის თედო).

ბეზია

აი, თედო, ბიძიამ საჩუქრად შვენიერი წიგნი მოგიტანა — „გრიბარია“ ჰქვია, მგონია.

ნათესავი.

„ჰერბარიუმი“, ქალბატონო!

ბეზია.

მეც ასე ვამბობ: „ჰრიბარი“ მეთქი. აჰა, წაიკითხე და შემდეგ დამეხმარები მე ბებერს: ბოსტანში კვლებს დამიბარავ, რომ თესლი ჩქარა ამოვიდეს.

ნათესავი.

მოგილოცავ, თედო! დღეს შენ 12 წლისა გახდი. ამ ხანში სპარტანელი ჭაბუკები უკვე მეომრები იყვნენ. იმედი მაქვს, რომ შენ წრეულს დასძლევ სიზარმაცეს და შკოლას გაათავებ. აჰა, წიგნი!

თედო

(კითხულობს) „ბოტანიკურბაღში გასეირნება... ანუ სახელმძღვანელო...“ აჰ, სახელმძღვანელო! მე კი ინდოელების ამბავი მეგონა.

ბებია. რა უზრდელი ხარ, თედო! საჩუქრისათვის ყოველთვის მადლობას იხდიან.

თედო. გმადლობთ. მხოლოდ სახელმძღვანელოები მეც საკმაოდ მაქვს... ბებია, შეიძლება ყავა..

ბებია. დაჯექი, თედო, მიირთვი! აი შენ ფუნთუშა.

თედო. (ქამს) სულ არაა ტკბილი. მხოლოდ ჩვენსაცხოვრებას ამისთანა უგემურს.

ბებია. ვერაფერს ვერ გასიამოვნებს კაცი, თედო! მე ისე ვცდილობდი, ისე დავილაღე ცომის ზელაში.

ნათესავი. მე მგონია, რომ ფუნთუშა ძალიან ტკბილიც არის. რომელი ქაბუკები როდესაც პალესტრაში სწავლობდნენ, ტკბილეულობას სრულიადაც არა სჭამდნენ.

თედო. მე ვფიქრობ, რომ თავის დაბადების დღეს ისინიც სჭამდნენ ტკბილეულობას. (შემოდინა მეზობელი და მართა)

მეზობელი. აი ჩვენც გიახელით, მეზობელო, რომ მოგილოცოთ თქვენი შვილიშვილის დაბადების დღე. მართამ წიგნისათვის ჩასანიშნავი აუქარგა.

მართა. მომილოცავს. აჰა, შენ წიგნის ჩასანიშნავი.

თედო. ეს მჩვარი? შენთვის დაიტოვე.

ბებია. შეხედე, რა უმადურია!

ნათესავი. მეგობრულ განწყობილებას ყოველთვის უნდა აფასებდეს კაცი, თედო!

მეზობელი. (თავის ქნევით). ტყუილად ცდილობდი ისე, მართა!

თედო. კარგი ერთი! მოიტა აქ შენი წიგნის ჩასანიშნავი! ჩავდებ ამ „სახელმძღვანელოში“, ორივე საჩუქარი ერთმანეთის შესაფერი. კარგი დაბადების დღე კია სწორედ!..

ბებია. შენ არავითარი საჩუქრის ღირსი არა

ხარ, თედო! არაფერი არ მოგწონს. კაცი ვერაფრით ვერ გასიამოვნებს. ნუ მიაქცევ, მართა, ყურადღებას! ჩემი ფუნთუშიც დაიწუნა.

მართა. როგორ, ამისთანა შვენიერი ფუნთუში დაიწუნა?

ბებია. აბა! აი, დაბძანდით და მიირთვიო! (ყველანი სხდებიან).

მეზობელი. შვენიერი ფუნთუშია.

მართა. ძალიან ტკბილია, სულ ღნება ბირში!

ათესავი. იცი, თედო, როდესაც შენი ხნის ვიყავი, ჩემი თავის სარჩოს თვითონ ვშოულობდი, და ჩემი დაბადების დღე არავის არ ახსოვდა. ჩემთვის რომ მაშინ ვისმე ამისთანა გემრიელი ფუნთუში გამოეცხა...

(თედო ღგება, იღებს ქუდს და სტვენით კარებისაკენ მიდის)

ბებია. (თვალსრემლიანი). თედო, სად მიდიხარ, ბიჭო! სტუმრები გყავს, უნდა გაართო.

თედო. ესენი შენი სტუმრებია და არა ჩემი შენ თვითონ გაართე!

მეზობელი. რა საძაგელი ბიჭია!

მართა. თედო, თედო, დარჩი! როგორ არა გრცხვენია ბებიას აჯავრებ?

თედო. პო და დარჩი თვითონ, მუხმუხელა! (მიდის) (ბებია ტირის)

მეზობელი. მე თქვენს ადგილას ერთ საათსაც არ გავაჩერებდი მაგას სახლში. ღორის მწყემსად მივაბარებდი.

ათესავი. არა, თედო ძალიან ცნობის მოყვარე ბიჭია. მხოლოდ ერთობ თავხედია და უფროსების პატივისცემა არა აქვს. ეტყობა, რომ მის აღზრდას მამაკაცის მტკიცე ხელი აკლდა.

მეზობელი. ტყუილად ფიქრობთ, რომ შინაური

- აღზრდა იყოს ამის მიზეზი. მე ვფიქრობ, რომ მიზეზი ჩვენი ახლანდელი სასწავლებლებია. ერთობ რბილი მასწავლებელნი არიან.
- ნათესავი.** (წყენით) აბა რასაკვირველია. ყოველთვის და ყველაფერში სკოლის მასწავლებელია დამნაშავე.
- ბებია.** ნუ იწყენთ, ბატონო! რასაკვირველია, მე თვითონ გავანებიერე ბავში. გთხოვთ კიდევ მიირთვათ ყავა. თქვენც, მეზობელო! (სვამენ)
- მეზობელი.** მე მითხრეს, რომ თქვენ დღეს ძვირფას სტუმარს ელით, თედოს დეიდას. იქნება კიდევაც იყო?
- ბებია.** არა, ჯერ არ მოსულა. მე ვფიქრობ, თედოც იმას უცდის; იმიტომ ვერ დგება ოთახში.
- ნათესავი.** ჩემთვის ძალიან სასიამოვნო იქნება მისი გაცნობა და უცხო ქვეყნების შესახებ მასთან ბაასი. მგონია, მთელი დედამიწის ზურგი შემოუფლია.
- ბებია.** დიად, ათ წელიწადზე მეტს მოგზაურობდა და, ესეც არის, ახლა დაბრუნდა უცხოეთიდან.
- მართა.** აი, ის ხომ არ არის? აივანთან გაჩერდა ეტლი. რა მორთული დეიდა ჰყოლია თედოს! (ყველანი დგებიან. შემოდის დეიდა და შემოაყვება თედო).
- ბებია.** მშვიდობა თქვენს მობრძანებას, ძვირფასო! დიდი ხანია არ გვინახავართ.
- დეიდა.** გამარჯობა, გამარჯობა! როგორა ხართ? ძლივს ვიშოვე დრო ჩემი დისწულის სანახავად. უკანასკნელად რომ ვნახე, სულ პაწაწინა იყო. მაპატივეთ, ბატონებო! მგონია, გიცნობთ, მაგრამ, სწორე გითხრათ, არ მახსოვს, ვინ ბრძანდებით?
- მეზობელი** სამწუხაროდ, მე არ, მკონია პატივი თქვე-

ნი ნახვისა.

ნათესავი.

მე ბედნიერებადა ვსთვლი თქვენს გაცნობას. ერთი მითხარით, ქალბატონო, თქვენ ჩინეთში ბრძანდებოდით?

დეიდა.

დიალ ვიყავი ჩინეთში? ეს იქ, სადაც ხალხს ირიბად ჩასმული თვალეები და გრძელი ნაწნავები აქვთ? დიალ, მე ვიყავი იქ 1917 წ. ამერიკაში რომ მივდიოდი, გავლით. აბა, ახლა მითხარით, ბებია, როგორი ბიჭია თედო?

ნათესავი.

უკაცრავად, ქალბატონო, მართალია, რომ ჩინურ ენაში ხუთი ათასი ასოა?

დეიდა.

სწორედ გითხრათ, არ დამითვლია, არ ვიცი. ჩემი აზრით ჩინეთში ყველა ლაპარაკობს ინგლისურად, თუ ყველგან არა, სასტუმროებში მაინც.

ნათესავი.

რა საკვირველი განათლებული ხალხია!

დეიდა.

აბა, თედო, მოდი აქ! მინდა ახლო გნახო. მითხარი, კმაყოფილი ხარ შენი დაბადების დღით?

თედო.

მაინცადამაინც არა.

დეიდა.

რა ტომ?

თედო.

საჩუქრები უხეიროებია, სტუმრები — მოსაწყენი, ტკბილეულობა არ არის ..

დეიდა.

აჰა! მერე იცი, რა გინდა?

თედო.

რასაკვირველია, ვიცი.

დეიდა.

თუ იცი, მითხარი.

თედო

(გაჩუმებულია).

დეიდა.

აბა, რას გაჩუმებულხარ? საჩუქრები, სტუმრები და ტკბილეულობა არ მოგწონს. მითხარი, როგორი სტუმრები და რანაირი საჩუქრები გინდა? რასაც მოისურვებ, ყველაფერს მოგცემ.

თედო.

(გახარებული) ყველაზე უფრო მინდა შეილდი მოწამლული ისრებით, დიდი შოკოლადის ტორტი...

- დეიდა. (იცინის) ყველა ეს რომ მოგცენ, ძალიან ბედნიერი იქნები?
- თედო. ერთბაშად ყველაფერს ვერ მოვიგონებ, ჰო, ტკბილეულობას, რასაკვირველია, მეტს შევკვამ, კარგი ცივა სასრიალოდ...
- დეიდა. მეტი არაფერი გინდა?
- თედო. კიდევ მინდა ახალი ანკესი, კაცის სკალპი, ზღვაში მცურავის ტანისამოსი...
- დეიდა. კიდევ რა გინდა?
- თედო. (თვალცრემლიანი) ყვითელ წინწყლეს ბიანი ქრელი ლეკვი, პოინტერი, ლამაზი, სამპირიანი დანა, ცოცხალი კუ... ჰო, ყველაფერს ერთბაშად ხომ ვერ მოვიგონებ?!.. როგორ შეიძლება, ორ წუთში სთქვას კაცმა, რაც უნდა. დარჩით ჩვენთან, დეიდა, ყავა მიირთვიო, ამასობაში მეც მოვიფიქრებ.
- დეიდა. არა, თედო, ვერ დავრჩები, არა მცალია. მხოლოდ ერთ რასმე კი გეტყვი: შემოძლია ერთბაშად გაგაბედნიერო. მე ჯადოსანი წკებლა მაქვს. ინდოეთიდან წამოვიღე. როდესაც რამე მოგინდება, სამჯერ გააქნიე ეს წკებლა, და სურვილი იმ წამსვე აგისრულდება. მხოლოდ ფრთხილად კი უნდა მოიქცე! რასაც გაიფიქრებ, იმას ვერც შესცვლი და ვერც გადასთქვამ.
- თედო. გმადლობ, გმადლობ, დეიდა! აი, საჩუქარი ამასა ჰქვია!
- დეიდა. მაშ გახსოვდეს: ფრთხილად მოიფიქრე, რაც, გინდა. აი, ჯადოსანი წკებლა ნახვამდის, ბებია! ნახვამდის, ბატონებო! (მიდის)
- (თედო ღვას უძრავად და წკებლას უყურებს).
- ბებია. აბა, თედო, ყველაზე უწინ ინატრე ჩვენთვისა და შენთვის ჯანმრთელობა და ბედნიერება! ამაზე უკეთესს რაღას ინატრებ.

მეზობელი.

შენს ადგილას მხოლოდ ერთ რასმე ვინატრებდი: რაც ნაკლი გაქვს: ყველაფერი ერთბაშად თავიდან მოგშორდეს.

ნათესავი.

რასაკვირველია, ჯადოსანი წყებლა ზღაპარია. მაგრამ ნამდვილად ჯადოსანი რომ იყოს, მე ვინატრებდი ერთბაშად ყველა ენის, ცოცხალისა და მკვდარის, და ყველა მეცნიერების ცოდნას.

მართა.

თედო, ჩემო კარგო, ინატრე დედაჩემისათვის ახალი ფეხსაცმელები: სრულიად დაგლეჯილი აქვს, ახველებს ჩემთვის კი, თუ შეიძლება, ცისფერი აბრეშუმის ლენტი, ნაწინავში გასაკეთებლად.

თედო.

ეს ყველაფერი სისულელეა! აი, მე ამ ყავას დავლევ შოკოლადის ტორტით. ერთი, ორი, სამი! (ყველანი გაჩუმებულნი არიან. კარებზე ვიღაც არახუნებს) გააღე კარი, მართა; (მართა კარებს აღებს შემოდის მეკანდიტრე).

მეკანდ.

აქ ცხოვრობს ბატონი თედო?

თედო.

დიალ, მე ვარ თედო.

მეკანდ.

აი, შოკოლადის ტორტი რომ შემიკვეთეთ, მომირთმევია. (ტორტს მაგიდაზე სდებს და მიდის).

ყველანი

ნამდვილი სასწაულია!

ნათესავი.

ჯადოსანი წყებლა ზღაპარი არ ყოფილა.

მართა.

დედა, რა შევნიერე ტორტია! ცოტა მაქამე, თედო!

თედო.

ქამე, აქ იმდენია, რომ ყველას ეყოფა.

მეზობელი.

არა, მართა, მე და შენ ღარიბი ადამიანები ვართ. ჩვენ არ გვყავს მდიდარი დეიდა, რომ ამისთანა ტორტები შემოგვთავაზოს. მეზობელთან იმიტომ მოვედით, რომ მის შვილიშვილს მიეულოცოთ დღესასწაული და უბრალო შინაური ნამცხვარი ვქამოთ.

აქ კი რაღაც სასწაულები ხდებოდა. მან წავიღეთ.

ბებია.

რას ბრძანებ, განა ეს სასწაულია? დეი-
დამ უთუოდ თედოს გახარება მოინდომა და
შოკოლადის ტორტი გამოუგზავნა. ასე რომ
ეს არაფერი სასწაული არაა.

ნათესავი.

რასაკვირველია, ჩვენ მოვტყუვდით, ჯა-
დოსანი წკებლა აქ არაფერ შუაშია. წკებლა
ზღაპარია.

თედო.

როგორ თუ არაფერ შუაშია... ეს წკებ-
ლა, რასაც მოვინდომებ, ყველაფერს შემი-
სრულებს. გნებავს ახლავე გამღერებ და გა-
ცეკვებ, ბატონო ბიძია, ერთი, ორი, სამი!
(ნათესავი ცეკვავს. თედო, მართა და
ბებია იცინიან)

ნათესავი

(ცეკვავს და მღერის) მომიტევეთ, თუ შეგ-
ცოდეთ...

ერთი... ორი... სამი...

დღემდე ცეკვა არ ვიცოდი...

ერთი... ორი... სამი...

ერთი... ორი... სამი...

ერთი... ორი... სამი...

ერთი... ორი... სამი.

განა ვიფიქრებდი,

დადგებოდა ჟამი—

ცეკვას დავიწყებდი...

და თავს შევირცხვენდი...

ერთი... ორი... სამი...

ერთი... ორი... სამი.

ბებია.

(სიცილით) ოჰ, რა ხუმარა ყოფილ-
ხართ, მე კი არ ვიცოდი.

მეზობელი.

როგორ არა გრცხვენიათ, რომ დარბაი-
სელი კაცი ამ თავხედი ბიჭის სურვილს ას-
რულებთ! (ბებიას) თქვენ კი, მეზობელო, კი
არ უნდა იცინოთ, უნდა იტიროთ, რომ ასე

საძაგლად იქცევა თქვენი შვილიშვილი. წავიდეთ აქედან. მართა, ჩვენ აქ არ გვემყოფება! (მეზობელი და მართა მიდიან).

ბებია.

სწორედ არ მესმის, რა ეწყინა! მე რა შუაში ვარ. ისე წავიდა, რომ არც კი გამომემშვიდობა... თქვენ რას იტყვით?

ნათესავი.

(ცეკვავს) აჰ, აღმური ამდის...

ცეკვა რა ძნელია.

მშვიდობით, ნახვამდის...

ცეკვა რა ძნელია...

ერთი... ორი... სამი...

ერთი... ორი... სამი... (ცეკვით მიდის).

ბებია.

ესეც გაიქცა... ეს სულ შენი ბრალია, შენ საძაგლო! წადი, დაიკარგე აქედან!

თედო.

არსადაც არ წავალ. მე დავლევ ყავას შოკოლადის ტორტით.

ბებია.

მე შენ ტორტს არ მოგცემ.

თედო.

რაო! ჩემ ტორტს არ მომცემთ? ერთი რომ გავაქნიო ჩემი ჯადოსანი წებლა, მაშინვე გაქრებით.

ბებია.

ოჰ, შე თავხედო, შენა! რადგან ასე ურიგოდ იქცევი, ამ შოკოლადის ტორტს წაგართმევ და საკუქნაოში ჩავკეტავ. (ბებიას უნდა წაიღოს ტორტი).

თედო.

აჰ, თუ ასეა, ერთი, ორი, სამი!

(ბებია გაქრება)

თედო.

ბებია, ბებია, სადა ხარ? (დარბის ოთახში დაეძებს). აი, რა საუცხოო წებლა მაქვს... რა გაეწყობა, ბებია თვითონ არის დამნაშავე... ახლა დავლევ ყავას ჩემი ტორტით. (დაისხამს ყავას, მოიტეხს ვებერთელა ნაქერ ტორტს და სქამს), როგორც ვატყობ, ეს ტორტი დიდხანს არ მეყოფა. უნდა მოვიმარაგო ბევრი. (დგება) მე მსურს, რომ ყოველ თუთხმეტ წუთში სხვადასხვა ტკბილეულო-

ბამომიტანონ. (აქნევს წკებლას) ერთი, ორი, სამი! (კარს არახუნებენ).

თედო. მობრძანდით! (შემოდის შიკრიკი).

შიკრიკი. აქ ცხოვრობს მოქალაქე თედო?

თედო. მე ვარ თედო. რა გნებავთ?

შიკრიკი. თქვენი ბრძანებით მე მოვიტანე ერთი

ურემი ტკილეულობა.

თედო. რა და რა მოიტანეთ?

შიკრიკი. აი, ბარათი!

თედო. (კითხულობს) „მოქალაქე თედოს. აქ“. გეგზავნებათ თქვენი დაკვეთისამებრ 40873 ნომრით.

ნამცხვრები, სხვადასხვა 19 კალათი.

მურაბები. სხვადასხვა 40 ქილა.

ნაყინვი ვანილის, ნუშის,

ანანასის, ნაღების და სხვა ხილეულობისა 5 — 5 კასრი.

ყურძენი 10 ყუთი.

დაშაქრული ნარინჯი 10 ყუთი.

შოკოლადის ძეხვები 10 ყუთი.

გოზინაყი 10 ყუთი.

ხალვა 50 ყუთი.

რახათ ლუხუმი. 59 ყუთი.

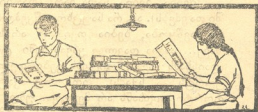
ნაღები 2 კასრი.

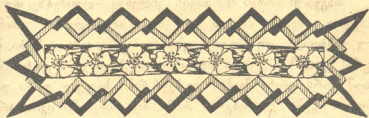
შიკრიკი. სად დავაწყო, მოქალაქე?

თედო. აქ, აქ, მოიტა ჩქარა! (შიკრიკი მიდის),
საყვარელო წკებლავ, აბა რამდენ სასწაულებს
მოვახდენთ კიდევ!

(ფარდა)

(დასასრული იქნება)

თაგვი, ევაგი, კუ და შველი.

(ოსმალური ზღაპარი).

ყო ერთი მდინარე. მისი მარ-
ჯვენა ნაპირი დიდი, უღრანი
ტეით იყო დაფენილი, მარცხენა ნა-
პირზე კი მინდორი იყო. მინდორს
ირგვლივ ხეები და ჩირბეები ერტეა. ამ მინდორზე ჰატარა
სოროში ცხოვრობდა თაგვი-წრუწუნა. თაგვი ნაცრის ფერისა
იყო, გრძელი და წვრილი კუდი ჰქონდა. სოროში მას ჰაწია
შვილები ჰქავდა. დედათაგვს პლეურ უევაზდა თავისი ღლა-
პები: ათობდა, აჭმევდა და სასეირნოდაც დაჰქავდა. ამავე მინ-
დორში ერთ ხეზე ცხოვრობდა დიდი, შავი ევაგი, მდინარე-
ში კი უსარმაზარი, ბებერი კუ. კუს შემლო წეაღშიაც და
ხმელეთზედაც ცხოვრება. წეაღში ჩაიუურჭუმელაგებდა, გა-
ცურდებოდა, გაინავარდებდა და შემდეგ ამოვიდოდა ნაპირზე
შხეზე გასათობად. წულის ნაპირზე ის თაგვს გაეცნო, შემ-
დეგ ევაგსაც და ორსავე დაუპეკობრდა. ცხოვრობდნენ მშურად,
მეკობრულად.

საღამოობით კუ, თაგვი და ევაგი შეიურებოდნენ ნაპირზე,
ჩირკვს ქვეშ და ბაასობდნენ.

თავი უამბობდა მათ თავის შვილებზე — ღლაპებზე, თუ რა ძნელია მათი მოვლა და რა საუვარლებია ისინი. კუ უამბობდა, თუ როგორ ცხოვრობენ წყალში თევზები. მაგრამ ეველაზე მეტს და საუკეთესო ამბებს ევავი იტყოდა. მას ხომ შორს ფრენა შეეძლო და ბევრ რასაზე შეეძადა. ევავი უამბობდა კუსა და თავკეს, რომ მათ მინდორს იქით არის კიდევ ჰატარა მდინარე, მდინარეს იქით — ჭალები, კიდევ იქით — დიდი ტეე, ტეეს იქით კი — სოფლები, სადაც ადამიანები ცხოვრობენ. ის ეხატეებოდა თავის მეგობრებს სოფლისაკენ, მაგრამ კუს და თავკეს ემინოდათ შორს წასვლისა, თავის მიდამოს არ შორდებოდენ, რადგანაც იქაც კარგად ცხოვრობდენ. ასე ცხოვრობდენ ისინი მხიარულად, მეგობრულად და ბედნიერად.

ერთხელ, როდესაც თავი, ევავი და კუ ისხდნენ ნაპირზე და საუბრობდნენ, მდინარის მეორე მხრიდან რაღაც სმაურობა მოისმა. დაიწეს იქითკენ ეურება და დაინახეს: ტეიდან უცებ რაღაც ვეებერთელა მხეცი გამოსტა, მდინარესთან მოვარდა, ჩასტა წყალში და მათკენ გამოსცურა. მეგობრებს შიშისაგან თავსარი დაეცათ: თავი სოროში შევარდა, ევავი აფრინდა და ხეზე შემოჯდა, კუ კი წყალში ჩაეყინთა. შველმა ჩქარი ცურვით გადასცურა მდინარე, მეორე ნაპირს მიაღწია და წელიდან ამოსტა. მას ტანი უკანკალობდა და ჩქარ-ჩქარა სუნთქავდა, თითქოს ვიდაცას შეუძინებიაო. შველი წელის ნაპირზე გაჩერდა, თავი პირს დაუშვა და წყალში ცქერა დაიწყო... აი ასე, — წყალში კი კუ არის.. დაინახა ის შველმა და ათვალთერებს. კუც შველს უცქერის, თვალებს არ აშორებს. ასე უცქეროდენ ისინი ერთმანეთს დიდხანს. კუ ხედავს,

რომ შველი მას არას ერჩის, და ეუბნება: „შენ, იქნება, წყლის დაღევა გინდა, დალიე, შეიმღება!“ კუ თავისთავს წელის ჰატრონად სთვლიდა და ამიტომაც ნება დართო. შველმა იწყო წელის სმა... კუ გათამამდა და ნაპირზეც ამოვიდა, დაუწყო კითხვა შველს, თუ საიდან მოვიდა, ან რა მოუვიდა. თავკმა გაიგონა ეს, სოროდან გამოძვრა და ეური დაუგდო... ევა-ვიც სიდან ჩამოფრინდა,—მიხვდა, რომ სამიში მსეცი არ იყო. ხედავს, რომ შველი რაღაც კარგ ამბავს ამბობს, მაღალ ხეზე კი ვერ გაიგონებდა. ასე მოიუარა ეველამ ერთად თავი. ეურს უგდებდნენ შველს. შველმა უამბო მათ: „მე იმ დიდ ტეე-ში ვცხოვრობდი, წელის გაღმა ნაპირზე და კარგადაც ვცხოვრობდი: ვსტოდი, დავრბოდი მთა-ბორცვებზე, ვჭამდი ცვრიან ბაღახს, ვსვამდი ბროლივით ანკარა წყალს და თავის მეგობრებთან ვთამაშობდი. მაგრამ უეცრად საიდანღაც მოვიდა ტეე-ში თოფიანი კაცი და დაუწყო ჩიტებს სროლა; ჩიტები მოცვივოდნენ მირს და ისოცებოდნენ. მე ძალიან შევშინდი, ტეე-დან გამოვიქეცი და ეს არის, აქ გაფრინდი, აღარ ვიცი, ახლა რა ვქნა, შინ დაბრუნებისაც შეშინია.“

— იცხოვრე ჩვენთან, — უთხრა კუმ, — აქ ადამიანები არ მოდიან, აქ ძალიან სიწინარეა...

უამბო ეველამ შველს, თუ რა მეუდროდ და მშვიდობიანად ცხოვრობენ ისინი აქ და ურჩიეს მათთან დარჩენა. შველიც დასთანხმდა. იწყო ცხოვრება მინდორში. ახლა უკვე ოთხი მეგობარი იკრიბებოდა საღამოობით წელის ნაპირზე ჩირკვთან და უამბობდნენ ერთმანეთს რაც ნახეს, რაც გაიგონეს და როგორ გაატარეს დღე. შველს გული არ უდგებოდა, მუდამ შორს წასასვლელად მიიწევდა, უნდოდა ენახა,

თუ რა ტყე იყო იქ, მასლობლადა იყო თუ არა ამ ტყეში მთები და ბორცვები, რომლებზედაც შეიძლება რბენა-ნაჯარდი. იქნებოდნენ თუ არა იმ ტყეში სხვა შველებიც... მაგრამ ამხანაგები არ უშვებდნენ.

— შენ შორს ნუ გარბინარ, — ეუბნებოდა კუ, — რამე არ შეგეძითვას. შეიძლება, იქ სადმე თოფიანთა კაცი იყოს დამალული. გახსნა შენ ჩვენთან არ გეცნოვრება?..

— როგორ არა, თქვენთან კარგად ვცნოვრობ, მაგრამ რაღაც მოწუენილობასა ვგრძნობ, — ეუბნებოდა შველი. — მიევარს განავარდება შორს, შორს, მთებზე სტუნვა. მიევარს ახალ-ახალი ადგილების ნახვა, აქ კი, თქვენთან, სულ ერთსა და იმასვე ვხედავ...

შველი უფრო და უფრო ნადვლიანდებოდა, არც მხდია-ნად სჭამდა... სულ შორს გაიუურებოდა... ევავს ებრალებოდა შველი, თაგვი დასცინოდა მას, კუს კი გული მოსდიოდა. ერთს სადამოს შეივარენ კუ, თაგვი და ევავი — შველი კი არსად ჩანდა... უცადეს, უცადეს... მაინც არ არის, არ მოდის. შეწუსდენ მეგობრები, არაფერს არ ამბობენ, სულ აქეთ-იქით იუურებიან.

— ეჭ, — წამოიძახა კუმ, — ალბად შველს რამე სიფათი შეეძითვას, რამე უნდა ვიფიქროთ, თუ როგორ ვუშველოთ მას. იფიქრეს, იფიქრეს და ბოლოს კუმ სთქვა:

— მე მოვიფიქრე: ევავი წავიდეს, ფრენით დაათვალიეროს ეველა ტყეები, მინდვრები და ჭალები, სადმე თვალს მოჰჭრავს შველს და გაიგებს, თუ რა მოუვიდა, მერმე მობრუნდება და გვიამბობს. ჩვენც რასმე ვიდოვნებთ და ვუშველითო. ეველა დაეთანხმა... ევავი გაფრინდა... კუ და თაგვი

დარჩენ ერთად... უცადეს, უცადეს ევაზს, შველის დარდი აწუსებდათ, სამი არა მოუვიდა რაო. ბოლოს მოფრინდა ევაზი და უამბო, რომ მან შველი იპოვა ტყეში, ბაღში განსლართული. ბაღე მონადირეებს სეპებზე გაგებთ, ერთგან კარი დაეტოვებინათ. შველი რომ ბაღში მოხვედრილა, კარი მიკეტილა. შველი აქეთ-იქით ესეთქება, მაგრამ უნაყოფოდ, ბაღე მაგარი თოკისაგან არის მოქსოვილი და ვერ გასწვევტს. როცა დამინახა, ძლიერ გაუსარდა და მთხოვა რამე ნაირად მეშველა.

კუსა და თავის ძლიერ გაუსარდათ, მაგრამ როგორ უნდა ეშველათ.

— აი, რა გქნათ, — სთქვა თავგმა: — წამიძღვეს ფრენით წინ ევაზი, მე უკან დავედევნები, გადავღრღნი ბასრი კბილებით ბაღეს, გაგათავისუფლებ შველს და ისევ აქ დავბრუნდებით.

— მეც თავის დავედევნები, — სთქვა კუმი.

— არა, შენ სად შეგიძლია ჩვენთან ირბინო, შენ აქ დარჩი, მეგობარო! — უთხრა თავგმა. — აი, როგორ ნელა დაცოცავ, ჩვენ კი სწრაფად უნდა მოვქუსლოთ და შველს ვუშველოთ.

კუ ძლიერ დაღონდა, მაგრამ რას იზამდა, არაფერი უთქვამს. თავი და ევაზი გზას გაუდგენ. ევაზი მიფრინავდა, თავი უკან სიბილით მისდევდა. მალე გაჩნდნენ შველთან. როგორ გაუსარდა შველს, როცა მეგობრები დაინახა! „უთუოდ მიშველიანო“, ფიქრობდა. თავგმა მაშინვე მიჯნო ხელი ბასრი კბილებით ბადის ღრღნას, მალე იმოდენი გამოღრღნა, რომ შველი ბადიდან თავისუფლად გამოვიდა. ეველას მა-

ლიან გაუხარდა. უნდათ სახლისაკენ მოჰკურცხლონ, სედავენ, კუ მობობდავს.

— შენ რაღა გინდოდა?—ჰკითხეს ერთხმად.

— ეჰ, რა უგულონი ხართ! როგორ შემეძლო მე უთქვე-
ნოდ იქ დარჩენა. გული არ მისვენებდა, ჯაი, თუ რაღა ხი-
ფათი შეგემთხვათ მეთქი, ავდექი და მეც თქვენკენ გამოვწიე.

— ნეტავი არ წამოსულიყავ, — უთხრა შველმა. — ჩვენ ას-
ლა უსათუოდ უნდა მოვკურცხლოთ, შენ კი სირბილი არ შე-
გიძლია, დაგვაბრკოლებ და კიდევ რაიმე ხიფათს შევეწერებით.
მონადირე მოგვისწრობს.

— ჩქარა, ჩქარა, თავს ვუშველოთ! — ვეირის ევანჩაღა. —
ეგერ, მორს რაღაც მოჩანს, მონადირესა ჰგავს... ის არის...
ის... არიქა, თავს ვუშველოთ!.. ვეელას შეეძინა. თავგმა და
შველმა სწრაფად მოკურცხლა, ევაზი ზევით აფრინდა, კუმ კი
აღარ იცის, რა ქნას, ჩქარა სირბილი არ შეუძლია, თუმცა
ძალიან კი ცდილობს. მოვიდა მონადირე, ნახა გადღრღნი-
ლი ბადე და გაუკვირდა

— რაღაც ნადირი გაბმულა, ბადე გაუღრღნია და წა-
სულა, — სთქვა მან.

მიიხედ-მოიხედა... დაინახა კუ.

— ნუთუ ეს ამის ოინია? აი, სასწაული! მე კი არ ვი-
ცოდი, კუს თუ ბადის გამოღრღნა შეეძლო; ჩანს, რაღაც გან-
საკუთრებული ჯიშის უნდა იეოს. მინ უნდა წავიყვანო.

აიყვანა, ჩასდო სანადირო ჩანთაში, რომელიც წელზე
ჰქონდა სარტყელზე ჩამოხმული. ეს ჩანთაც წვრილი ბაწრი-
საგან იყო მოქსოვილი. ევაზი, თბკვი და შველი ტყეში და-
იმაღლენ, უნდათ გაიგონ, თუ რა მოუვა კუს. ევაზმა დაინა-
ხა, მონადირემ რომ კუ ჩანთაში ჩაისვა და ამხანაგებს უთხრა.

— უნდა ვუშველოთ, — სთქვა შველმა, — ვერ დავტოვებთ ასე, ის სომ ჩვენი მეგობარია... ვიფიქროთ რაზე...

დაიწეეს სჯა. მონადირე ამ დროს დასასვენებლად ჩამოჯდა კორდზე.

— მოვიფიქრე, — სთქვა ევაშმა. — თავუნა, ისევ შენ უნდა გადაღრძნა მონადირის ჩანთა. მაგრამ როგორ? ჩანთა სომ მონადირეს წელზე აქვს მიბმული! როგორ მოვახერხოთ, რომ ჩანთა მიწაზე დასდოს?..

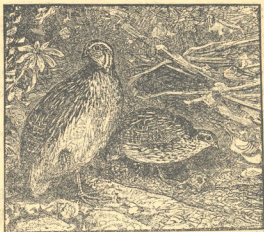
— აი, როგორ, — სთქვა შველმა. — მე დავენახები მონადირეს და ის მე დამედევენება. მე მას ხან განზე გავუსხლტები, ხან დავეძალები, მონადირე დაიძლება სირბილით, ჩანთას მოიხსნის, ხელი რომ არ შეუშალოს წელზე ბარტყუნით და მიწაზე დააგდებს... ეველას მოეწონა ეს აზრი. ასეც მოხდა. შველის დევნაში მონადირე დაიქანცა, ჩანთა მოიხსნა და მიწაზე დააგდო... ევაშმა თავის დაანახა, სცადა ჩანთა ეგდო. თავი მიცუნცულდა, გადაღრძნა ჩანთა და გაათავისუფლა კუ. გამოძვრა კუ, მოირბინა შველმაც და დაიძაღუნ. უცდიან, თუ რა მოხდება. მონადირე დაიქანცა, უიმედოდ სელი ჩაიქნია და შინისაკენ წასვლა დააპირა. მივიდა ჩანთასთან. ხედავს, გამოღრძნილია, კუ წასულა...

— სწორედ საკვირველია, იმ ვერანა კუს ჩანთაც გამოუღრძნია და წასულა, — სთქვა მონადირემ. — რაღაც საოცრებაა, კაიფიქრა მონადირემ და შეეშინა. — კუ ბადეს ღრძნის, თავს სულ ძავი ევაშე დაძმხავის, შველი ხან დაძმეძალებს, ხან დაძმენახება... სწორედ რაღაც ფათერაკის ნიშანი უნდა იყოს, რაღაც მოჩვენებას ჰგავს, ეს ტყე ნამდვილად ჯადო-ტყე უნდა იყოს! სჯობია აქაურობას ძაღვ გავეცალო! სთქვა და შინი-

საკენ გასწია, ჩანთა კი იქვე დასტოვა. კუ, თაგვი, ევაზი და შველი სიცილით იხოცებოდნენ, როდესაც მონადირე ასეთ მდგომარეობაში ნახეს. ადგენ და თავის მინდვრისაკენ გამოსწიეს. მოვიდნენ შინ და ცხოვრობდნენ შეულებურად, შეგობრულად, მსირულად, მონადირე კი მას შემდეგ იმ ტყეს შიშით სულაც აღარ მიჰქარებია.

ილ. სიხარულიძე.

მწეერი.

იტ-ფიტ-ფიტ!.. ფიტ-ფიტ-ფიტ!!! გაისმის აქეთ-იქიდან გასაფხულზე მინდორში, როდესაც გაივლით ზღვასავით მდეღვარ ვანებთან. ეს მამალი მწერის გალობაა. ამნაირი გალობით ეხმაურება ის დედალს. თუ ამ დროს ერთმანეთს შესვდენ, მამალი მწერები დიდ ჩხუბსაც მართავენ. მწეერი დალღასავით შეწეირად დარბის. ფრენა ეშარება. მისი საცხოვრებელი ადგილებია ვანები, ველები და საფხულის დაძლევეს — სიმინდები. დილით და შუადღის უკან ისინი დარბიან და საჭმელს ეძებენ, შუადღისას კი, სიცხეში, შინაური ქათმებივით მიწაზე წევან და იქექებიან. იკვებებიან სხვადასხვა თესლეულობით, უფრო კი

ფერტი უფვართ. მაგრამ არც უბრალო ბელახის თესლს იწუნებენ. სჭამენ აგრეთვე მწერებსაც.

შემოდგომა რომ დადგება, დიდი ნაწილი საქართველოში მეოფ მწერებისა ცხელი ქვეყნებისაკენ მიემგზავრება, ნაწილი კი მთელი წლის განმავლობაში აქ იმყოფება, მხოლოდ ზამთარს უფრო დაბალ და თბილ ადგილებში ატარებს. გაზაფხულდება თუ არა, მარტის ბოლო რიცხვებში მწერები გვესტუმრებიან სოლმე. როცა ეანები იმდენად წამოიზრდება, რომ მწერს შიგ დამალვა შეუძლებელია, ის ბუდის კეთებას იწყებს. ბუდე მიწაზეა მოწყობილი. ამოდრძალებულ ადგილში მწერი ჭფენს გამსმარ ბალახსა და ბუბბულს. ამხარ ბუდეში დედალი სდებს 12—20-მდე მოვეითალო და წაბლისფრად დაწინწკლულ კვერცხს.

სამი კვირის შემდეგ იჩეკებიან დაბუბბული და სასიარულოდ მომზადებული ბარტყები. მწერს ბევრი მტერი ჰქვას: ქორი, მელა, და ეველახე უსამინელესი კი ადამიანი. ადამიანს ძალიან უყვარს მწერის გემრიელი სორცი, მეტადრე ზაფხულის დამლევეს, როცა ის მსუქანია. ძართალია, ბალახებში და ეანებში მწერის ზოვნა ადვილი არ არის, მაგრამ ამ შემთხვევაში ადამიანს ესმარება მეძებარი ძაღლი, რომელიც ენოსვით ზოულობს სოლმე მას. აი, ზაფხული გავიდა, ეანები და სიმინდები ადამიანმა დააბინავა, მინდორი გაშიშვლდა, და მწერებიც ცხელი ქვეყნებისკენ წასასვლელად ემზადებიან. შეგროვდენ დიდ გუნდებად და ფეხით გაემგზავრენ მორს, — თბილი ქვეყნებისკენ.

3. საუვარელიძე.

ცოცუნია.

სიტყვ. შ. გლეგელისა.

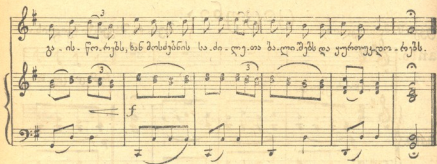
მუს. თ. შავერზაშვილისა.

Canto.

Piano.

განათლების სახალხო კომისარიატის სოციალურ აღზრდის
მთავარმმართველობის სალიტერატურო სამხატვრო სექციის
ხელმძღვანელობით გამოცემულ წიგნების სია.

(ფასები ჩერვონცებით).

		ფასი
1.	„ნაკადული“ 1921 წ. № № 1922 წ. № № თითო წიგნი	15 კ.
2.	„ჯეჯილი“ 1921 წ. 1922 წ. № №	25 „
3.	„ნორჩი ძალა“, — კრებული	15 „
4.	„სამი ამბავი“, — შიო მღვიმელისა	10 „
5.	„კოკროჟინა“, — დ. დონდუასი	10 „
6.	„ბელა ბეკეკა“	10 „
7.	„შემოდგომა“, ფერად სურათებიანი წიგნი	70 „
8.	„დედაბერი, ტუჩა და მელია კუდი გძელია“	50 „
9.	„ბავშვებს“, — გ. ლექსები ქუჩისშვილისა	20 „
10.	„ტყის ზღაპარი“, — მამინ სიბირიაკისა, თარგ	20 „
11.	„ტყის სურათები“, შიო მღვიმელისა	25 „
12.	„ჭიანჭველას საოცარი თავგადასავალი“	30 „
13.	„თავისუფალ ბავშვთა სიმღერები“	2 „
14.	„ქართული მოძრავი თამაშობანი“	80 „
15.	„ტროადის ომი“, — ალ. მიქაბერიძისა	80 „
16.	„იგავ-არაქნი“, — ალ. მირიანაშვილისა	30 „
17.	„საბავშვო პიესათა კრებული“	70 „
18.	„ივანე სულელი“, — ზღაპარი. ლ. ტოლსტოისა	15 „
19.	„ლურჯი ფრინველი“	50 „
20.	„ნაკადული“ 1923 წ. თითო №	25 „
21.	„ჯეჯილი“ 1923 წ. თითო წიგნი	40 „
22.	„ზამთარი“ — ფერადი სურათებით	50 „
23.	„უძველეს დროის ბავშვის თავგადასავალი“	45 „
24.	„როგორ იცავენ თავს ცხოველები მტრისაგან“	25 „

1923 წ.

მიიღება ხელის მოწერა საუბაწვილო დასურათებულ
ქურნალებზე:

მოზრდილ. „**გ ე გ ი ლ ი**“ მე-XXXIV წ.

გამოდის ორ თვეში ერთხელ.

მცირეწლოვ. „**ნ ა კ ა დ უ ლ ი**“ მე-XIX წ.

გამოდის უოველთვიურად.

ქურნალი გამოდის განათლების სახალხო კომისა-
რიატის სოციალურ აღზრდის მთავარმართველობის
სალიტერატურო სამხატვრო სექციის ხელმძღვანე-
ლობით.

ხელის მოწერა მიიღება თვითურად.

ცალკე „**ჯეჯილი**“ 40 კ.

„**ნაკადული**“ 25 კ.

ქალაქ გარედ გაგზავნა ხელის მომწერის ხარჯზე.

მისამართი: ტფილისი, ლორისმელიქოვის ქუჩა, № 5, განათ-
ლების სახალხო კომისარიიტი, „ნაკადულისა“ და „ჯეჯილის“
რედაქცია.

რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია.